

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO**
ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa

Warszawa, 16 września 2021 r.

*Pan dr Edward Kopówka Dyrektor Muzeum Treblinka
Pan Jacek Orych Burmistrz Miasta Marki
Pan Paweł Pniewski Przewodniczący Rady Miasta Marki*

*Szanowny Panie Dyrektorze, Szanowni Państwo,
serdecznie dziękuję za zaproszenie na uroczystość upamiętniającą mieszkańców Marek zamordowanych w niemieckim nazistowskim obozie zagłady i obozie pracy w Treblince w czasie II wojny światowej. Dzisiejsza uroczystość to kolejne działanie Muzeum Treblinka, tym cenniejsze, że podjęte we współpracy z władzami miasta Marki.*

Dzisiaj zostawiamy kolejny kamień pamięci w Treblince, który będzie opowiadał następnym pokoleniom, że Niemcy mordowali tu innych ludzi: Polaków, Żydów, Romów, Sinti i inne narody Europy. Tylko dlatego, że hitlerowska ideologia uważała ich za podludzi. Dzisiejsza ceremonia uzmysławia nam wszystkim, jakim koszmarem była ostatnia wojna, okrucieństwo i upadek moralności, gdy bestialsko mordowani byli ludzie niewinni, słabi i bezbronni. Oni już nie powiedzą nic, dlatego oddajemy im hołd odsłaniając kamień z nazwą Marki.

Obecni mieszkańcy Marek, jednego z podwarszawskich miast, oddają hołd pomordowanym Żydom, których około 800 zamieszkiwało te osadę przed wojną. Ich liczba po utworzeniu przez Niemców getta wzrosła w latach 1940-42 do około 1.200 osób. Byli to także Żydzi z Pustelniką, Strugi, Wyszkowa, Serocka, a nawet z Mławy. 6 kwietnia 1942 roku zostali wywiezieni do getta w Warszawie, a stamtąd do obozu zagłady w Treblince. Ciągłe uzupełniamy wiedzę i prawdę o ich wojennych losach. Ufam, że jeśli będziemy je przypominać młodym pokoleniom, tragedia na tak niewyobrażalną skalę nie powtórzy się już nigdy.

Gratuluje Państwu zorganizowania tego ważnego upamiętnienia i wierzę w realizację wielu kolejnych, cennych inicjatyw. Szczególne podziękowania kieruję do tych wszystkich osób i instytucji, które ubogacają naszą pamięć o tym szczególnym miejscu Mazowsza. Serdecznie pozdrawiam wszystkich uczestników uroczystości. Cześć pamięci męczennikom!

Z wyrazami szacunku